Minister
Klimatu i Środowiska

DGO-OK.050.1.2025.PL
3586656.14193989.11568083
Warszawa, 08-02-2025

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu RP

Szanowna Pani Marszałek

w związku z *oświadczeniem senatorskim Pana Krzysztofa Kwiatkowskiego złożonym na 26. posiedzeniu Senatu w dniu 8 stycznia 2025 r., w sprawie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz wprowadzonego 1.01.2025 obowiązku gospodarowania tekstyliów* (znak: BPS/043-26-619/25), przedstawiam poniżej wyjaśnienia.

Na wstępie chcę wyjaśnić, że nadal trwa weryfikacja danych w przekazanych przez marszałków województw sprawozdaniach z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi za rok 2023 (sprawozdania są przekazywane do MKiŚ w terminie do 15 lipca, za rok poprzedni). Weryfikacja sprawozdań jest bardzo czasochłonna, wymaga analizy danych, zwrócenia się do właściwego urzędu marszałkowskiego, urzędu gminy lub podmiotu, których dane muszą zostać zweryfikowane. Przedstawione poniżej informacje dotyczące liczby gmin, które osiągnęły wymagany poziom przygotowana do ponownego użycia i recyklingu, nie są ostateczne oraz mogą ulec zmianie po zakończeniu weryfikacji i uzupełnieniu wszystkich sprawozdań z poszczególnych województw.

W związku z powyższym przekazanie pełnych informacji na temat gmin, które osiągnęły wymagany poziom recyklingu w roku 2023 będzie możliwe po zatwierdzeniu sprawozdań przekazanych przez marszałków województw.

Według aktualnie dostępnych danych w 2023 r., wstępnie można wskazać, że w poszczególnych województwach wymagany poziom recyklingu osiągnęła następująca liczba gmin:
- Dolnośląskie: 86
- Kujawsko-pomorskie: 98
- Lubelskie: 192
- Lubuskie: 31
- Łódzkie: 83
- Małopolskie: 151
- Mazowieckie: 232
- Opolskie: 45
- Podkarpackie: 126
- Podlaskie: 29
- Pomorskie: 87
- Śląskie: 76
- Świętokrzyskie: 88
- Warmińsko-mazurskie: 42
- Wielkopolskie: 146

Telefon: (+48) 22 369 29 00
info@klimat.gov.pl
www.gov.pl/klimat
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
Działamy zgodnie z EMAS - zarządzając instytucją, dbamy o środowisko

- Zachodniopomorskie: 25

Odnosząc się do danych za rok 2024 informuję, że zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach[1] marszałek województwa przekazuje sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi w terminie do 15 lipca za poprzedni rok kalendarzowy. W związku z powyższym dane za rok 2024 zostaną przekazane w lipcu 2025 r. oraz będą dostępne po ich weryfikacji przez Ministerstwo.

W kwestii podejmowanych przez Ministerstwo działań informuję, że w celu ułatwienia obliczania osiąganego poziomu recyklingu zostało opracowane pismo, wysłane do wszystkich gmin w Polsce. W piśmie zostały przekazane informacje o możliwości zaliczania bioodpadów kompostowanych przez mieszkańców do poziomu recyklingu, wraz ze wskazaniem możliwych metod dokonywania wyliczeń.

Ponadto Ministerstwo zwróciło się do Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego (IOŚ-PIB) o wykonanie badań w zakresie masy odpadów kompostowanych w przydomowych kompostownikach oraz przygotowanie wytycznych tak, aby gminy mogły wykazać jak najdokładniejsze dane dot. recyklingu ww. odpadów.

Celem nadrzędnym przedsięwzięcia jest przygotowanie danych umożliwiających określenie ilości bioodpadów komunalnych posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła w Polsce z podziałem na województwa. Badania prowadzone były w okresie od stycznia do grudnia 2024 r.

Wyniki badań w postaci wskaźników wyrażonych ilością bioodpadów poddawanych recyklingowi przez jednego mieszkańca gospodarstwa domowego, [kg/M/rok], stanowić będą efekt rzeczowy projektu.

Wyniki badań, zgodnie z informacją IOŚ-PIB, powinny być dostępne do końca lutego br. tak, aby umożliwić wykorzystanie wskaźników przez gminy do obliczenia poziomów recyklingu za 2024 r.

Informuję również, że Ministerstwo Klimatu i Środowiska w ramach bieżących działań prowadzi działania informacyjne w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania odpadów komunalnych (https://naszesmieci.mos.gov.pl/ , https://www.gov.pl/web/klimat/programy-i-projekty).

W Ministerstwie prowadzone są prace legislacyjne nad systemem rozszerzonej odpowiedzialności producentów (ROP) – zmian nakładających na wprowadzających produkty w opakowaniach obowiązki w zakresie finansowania i organizowania systemów zbierania i przetwarzania odpadów. Działania takie powinny zarazem stymulować producentów do takiego projektowania produktów i opakowań, aby zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami zapobiegać powstawaniu nadmiernej masy odpadów oraz zwiększać ich potencjał recyklingu.

W ramach zrealizowanych prac należy wskazać przyjęte rozwiązania w zakresie systemu kaucyjnego, który przyczyni się do zmniejszenia zanieczyszczenia środowiska przez odpady opakowaniowe. Wprowadzenie systemu kaucyjnego dzięki nadaniu wartości surowcom

[1] Art. 9s ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399, z późn. zm.)

wpłynie pozytywnie na wyrobienie w społeczeństwie pożądanych nawyków dotyczących segregowania odpadów i odpowiedzialności za swoje otoczenie oraz wpłynie na zwiększenie poziomów selektywnego zbierania odpadów opakowaniowych i recyklingu odpadów.

Odpowiadając na drugą część zapytania informuję, że zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach gminy muszą co najmniej zapewnić zbieranie odpadów tekstyliów w punktach selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK)[2]. Gmina może dodatkowo podjąć decyzję o innych formach zbierania ww. odpadów.

Rozwiązaniami, które sprawdziły się na świecie i wielu miejscach w Polsce są m.in.:

1. **Zbiórka workowa „door-to-door”** – wyznaczenie dni, w których mieszkańcy mogą wystawić worki z tekstyliami przed domami;

2. **Kontenery na tekstylia w przestrzeniach miejskich** – rozmieszczenie kontenerów na tekstylia w miejscach łatwo dostępnych dla mieszkańców (np. przy szkołach, centrach handlowych, placach miejskich);

3. **Re-butik gminny** – organizowanie punktów wymiany używanej odzieży, które promują ponowne użycie i zapobiegają powstawaniu odpadów;

4. **Wsparcie zbiórek charytatywnych** – współpraca z organizacjami non-profit w zakresie przekazywania używanej odzieży potrzebującym;

5. **Innowacyjne formy recyklingu** – współpraca z firmami i organizacjami, które przetwarzają tekstylia na nowe produkty, np. materiały izolacyjne, legowiska dla zwierząt;

6. **Edukacja mieszkańców** – kampanie promujące świadomą konsumpcję i wskazujące korzyści z segregacji tekstyliów;

7. **Organizacja giełd wymiany ubrań i obuwia** – regularne wydarzenia umożliwiające mieszkańcom wymianę używanych rzeczy, co zmniejsza ilość powstających odpadów i wzmacnia lokalne więzi społeczne.

Ponadto MKiŚ wysłało pismo do wszystkich gmin w Polsce z ogólnymi informacjami dotyczącymi selektywnego zbierania odpadów tekstyliów.

Należy również zwrócić uwagę na aktualną ofertę programów Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, które stanowią istotne wsparcie dla wdrażania rozwiązań z zakresu ochrony środowiska (https://www.gov.pl/web/nfosigw).

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Anita Sowińska
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

[2] Art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.